

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoE/54/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8215200135
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8215200135.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana, v právnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Advocate, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému: P. U., nar.: XX.XX.XXXX, bytom Q. XXXX/X, XXX XX L. E. - B., zastúpený JUDr. Svätoslavom Vaškom, advokátom so sídlom Baštová 5/A, 085 01 Bardejov, IČO: 42 232 805, o vymoženie istiny 666,19 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov z 21.02.2018, č. k. 1Er/5/2015 - 35, jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie exekučné konanie zastavil.
2. Súd prvej inštancie vychádzal zo záveru, že zmluvný vzťah medzi oprávneným a povinným založený zmluvou o úvere je vzťahom spotrebiteľským. Z obsahu exekučného titulu možno vyvodit' záver, že žalobcovi ako oprávnenému bol priznaný nárok zo zmenky proti žalovanému, ktorý je fyzickou osobou. Oprávnený síce návrh na vykonanie exekúcie po právnej stránke doplnil, avšak súd prvej inštancie mal za preukázané, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, pričom nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky. Okrem uvedeného súd považuje zmluvu o úvere za spotrebiteľskú zmluvu, pričom jej zabezpečenie bolo prostredníctvom zmenky. Zabezpečenie záväzkového vzťahu a plnenie zo zmenky v čase uzavretia zmluvy v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, bolo neprípustné. Nakoľko v tejto exekučnej veci sa uplatňoval nárok zo zmenky, pričom vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na neprípustnosť zmenky, súd prvej inštancie preto žiadosť o udelenie poverenia v celosti zamietol. Poukázal pritom na ust. § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku s tým, že o trovách exekúcie podľa § 200 ods. 5 Exekučného poriadku rozhodne samostatným uznesením.
3. Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie oprávnený, ktorý navrhol uznesenie zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Má za to, že nebol naplnený dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 243f ods. 5 Exekučného poriadku ani podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, pretože tento dôvod na zastavenie exekúcie sa vzťahuje iba na prípady nedoplnenia návrhu na vykonanie exekúcie, a ak medzi oprávneným a povinným existoval spotrebiteľský záväzkovoprávny vzťah. Má za to, že medzi oprávneným a povinným vznikol právny vzťah, ktorý nemá spotrebiteľský charakter. Povinný podľa chronológie identifikačných údajov podľa oprávneného uzatváral zmluvu prioritne ako podnikateľ. Má za to, že právnu úpravu ochrany spotrebiteľa nemožno bezvýnimočne aplikovať na všetky prípady, kde spolukontrahentom je fyzická osoba. Ako poskytovateľ úveru dodržal úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti zodpovedajúcej čestnej obchodnej praxi, čo všeobecnej zásady dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti. Povinný nemá právne postavenie spotrebiteľa, pretože nenapĺňa

definíciu spotrebiteľa podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Oprávnený má ďalej za to, že v exekučnom konaní došlo k vade uvedenej v § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Súd priznal týmto rozhodnutím v danom prípade povinnému prakticky úplnú exekučnú imunitu. Oprávnený apeluje na odvolací súd, aby inštitút dobrých mravov v spotrebiteľskom práve vnímal ako inštitút, ktorý plní funkciu korektívu a má užší aplikačný dosah oproti inštitútu dobrej viery podľa § 3 ods. 1 OZ, pretože toto ustanovenie nemá vlastnú priamu normotvornú platnosť, upravuje iba spôsob aplikácie a interpretácie iných ustanovení Občianskeho zákonníka. Ďalej oprávnený tvrdí, že povinnosť určenú § 39 ods. 4 Exekučného poriadku splnil, doplnil návrh na vykonanie exekúcie v stanovenej lehote, a preto zastáva názor, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu záveru v danej veci a na základe týchto dôvodov navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

4. Povinný sa k odvolaniu nevyjadril.

5. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie v zmysle zásad vyjadrených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného dôvodné nie je.

6. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP), konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia a už len na zdôraznenie jeho správnosti uvádza.

7. Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 01. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do XX.XX.XXXXX.

8. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku v znení platom do 31.03.2017, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

9. Odvolací súd uvádza, že uplatnené námietky oprávneného týkajúce sa nesprávneho právneho posúdenia veci nepovažoval za dôvodné. V prejednávanej veci je zrejmé, že právny vzťah medzi účastníkmi tohto konania vznikol na základe zmluvy o úvere zo dňa 04.07.2013, keď oprávnený vystupoval pri uzatváraní a poskytnutí úveru ako dodávateľ a povinný ako spotrebiteľ. Je zrejmé, že povinný bol v tejto zmluve označený predovšetkým identifikačnými údajmi ako sú jeho bydlisko, rodné číslo a číslo občianskeho preukazu. Exekučným titulom je v danom prípade rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom v Bratislave zo dňa 16.07.2014, sp. zn. SR 01754/14. Nespotebiteľský charakter zmluvy, a teda, že úver bol poskytnutý na výkon podnikateľskej činnosti povinného, oprávnený nepochybným spôsobom nepreukázal. Súd prvej inštancie preto právny vzťah účastníkov konania správne posúdil ako spotrebiteľský v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

10. Súd prvej inštancie v zásade správnym spôsobom poukázal na to, že zabezpečenie záväzkového vzťahu a plnenie zo zmenky v čase uzatvorenia zmluvy medzi účastníkmi konania podľa zákona č. 129/2010 Z. z. neboli prípustné (do pozornosti Spoločné stanovisko občianskoprávneho kolégia a obchodnoprávneho kolégia NS SR zo dňa 20.10.2015). K uvedenému odvolací súd navyše zdôrazňuje, že súd je počas celého konania oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, môže exekúciu aj bez návrhu zastaviť (uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. ÚS II. 545/2010 - 15). Súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že medzi účastníkmi konania ide o vzťah spotrebiteľský, a preto je namieste dôsledná aplikácia ochrany spotrebiteľa.

11. Rozhodujúcou právnou otázkou, ktorej sa súd prvej inštancie vyhol je však preskúmanie ex offo platnosti rozhodcovskej doložky, resp. rozhodcovskej zmluvy (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 3Cdo 146/2011, 6Cdo 143/2011, 2Cdo 245/2010, uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 1.11.2011).

12. Odvolací súd nevidí dôvod na odklon od spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove z 27.9.2010 ani právneho názoru, ktorý by mal byť oprávnenému známy z uznesení odvolacieho súdu sp. zn. 6CoE 73/2012, 6CoE 74/2012, 6CoE 95/2012, 6CoE 16/2012, 6CoE 12/2011, 6CoE 173/2011, 6CoE 1/2012 20CoE 40/2012, 20CoE 70/2012, 20CoE 73/2012, 20CoE 132/2012, 20CoE 200/2012, 20CoE 210/2012 (porov. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci I. ÚS 610/2012). Rozhodcovský rozsudok bol založený na rozhodcovskej zmluve v spotrebiteľskej zmluve. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná, a teda nevyvoláva právne účinky obdobne ako keď rozhodcovskej zmluvy niet (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 1/2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove vo veci 6CoE 66/2012, 6CoE 256/2012).

13. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovaná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6 MCdo 9/2012). Oprávnený si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Súdna kontrola dopadá aj za stavu, že zmluvný vzťah hlavný a vedľajší bol vyjadrený v samostatných listinách. Niet dôvod vylúčiť súdnu kontrolu formulárovej zmluvy len preto, že je na samostatnej listine a nebola hodnoverne preukázaná vôľa spotrebiteľa individuálne vyjednať, aby prípadné spory riešil rozhodca (v danej veci predformulovaný na tlačive dodávateľa). Inak by aj napríklad záložné zmluvy, ktoré sa nachádzajú na „sólo“ tlačivách boli vylúčené zo súdnej kontroly. Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, a to je práve aj prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa predkladajú spotrebiteľom na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali spotrebiteľia.

14. Záver o neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy odvolací súd vidí tiež v geografickom faktore v zmysle judikatúry. Neprimeraná vzdialenosť od miesta rozhodcovského konania je skutočnosťou, ktorá má odradzujúce účinky pre spotrebiteľa vo vzťahu k uplatňovaniu práva. Už len samotná vzdialenosť cca 500 km na rozhodcovské konanie je odradzujúca (rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98 - C-244/98 Océano Grupo Editorial).

15. Je treba zdôrazniť, že Európska únia vzhľadom na význam ochrany spotrebiteľa a v záujme vyššej kvality života ľudí podporuje v rozhodcovských veciach zbavenie účinku rozhodcovského rozsudku v záujme dosiahnutia ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, a to aj keď spotrebiteľ v rozhodcovskom konaní nenamietal rozhodcovskú doložku s poukazom na tzv. geografickú neprijateľnosť miesta konania (Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98 -C-244/98 Océano Grupo Editorial, tiež C-40/08 Asturcom).

16. Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS ako nekalú (Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-243/08 Pannon).

17. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na neplatnú rozhodcovskú zmluvu nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami.

18. Z týchto dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie oprávneného za dôvodné, a preto napadnuté uznesenie ako správne potvrdil v súlade s ust. § 387 ods. 1 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).